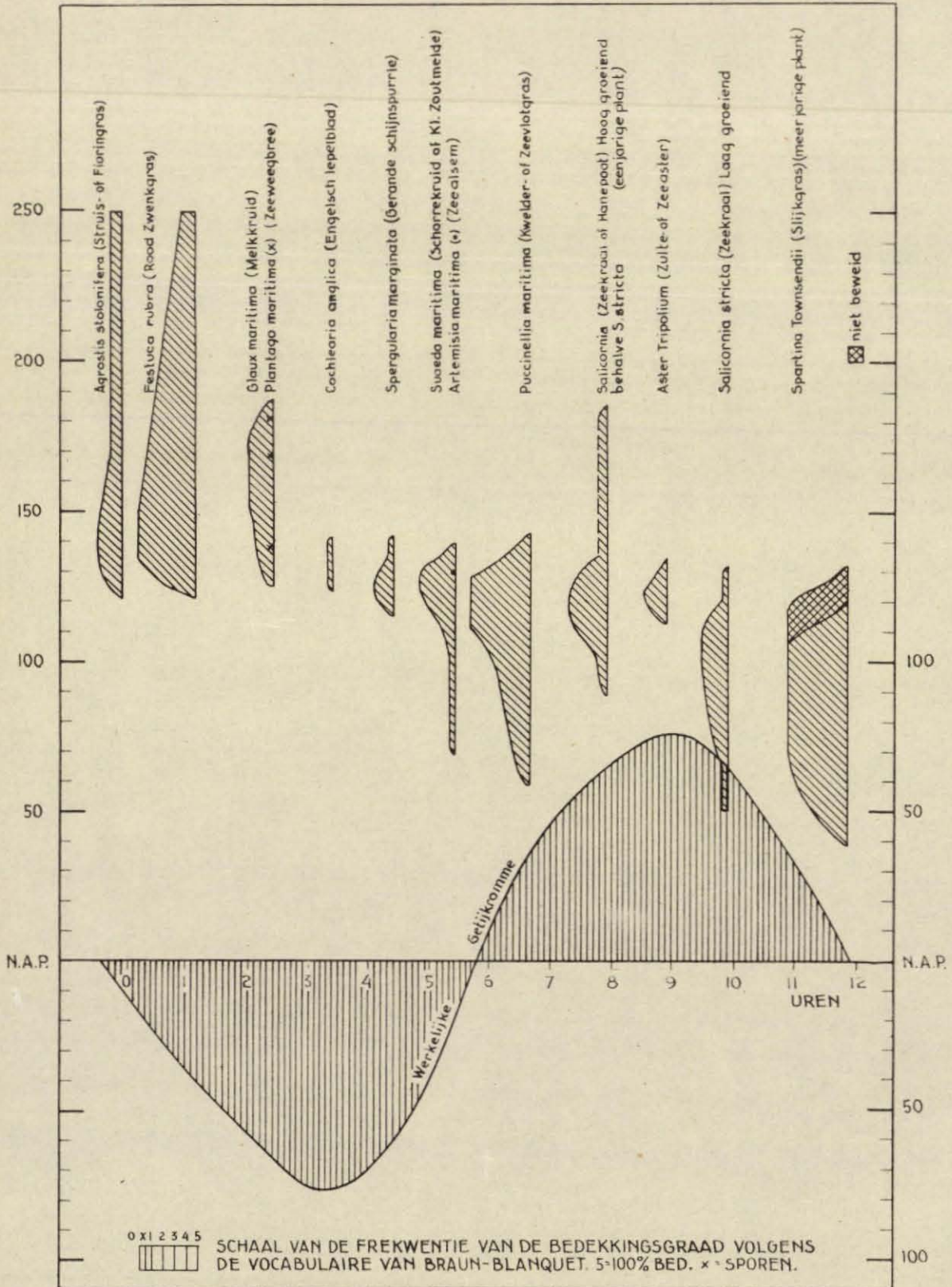

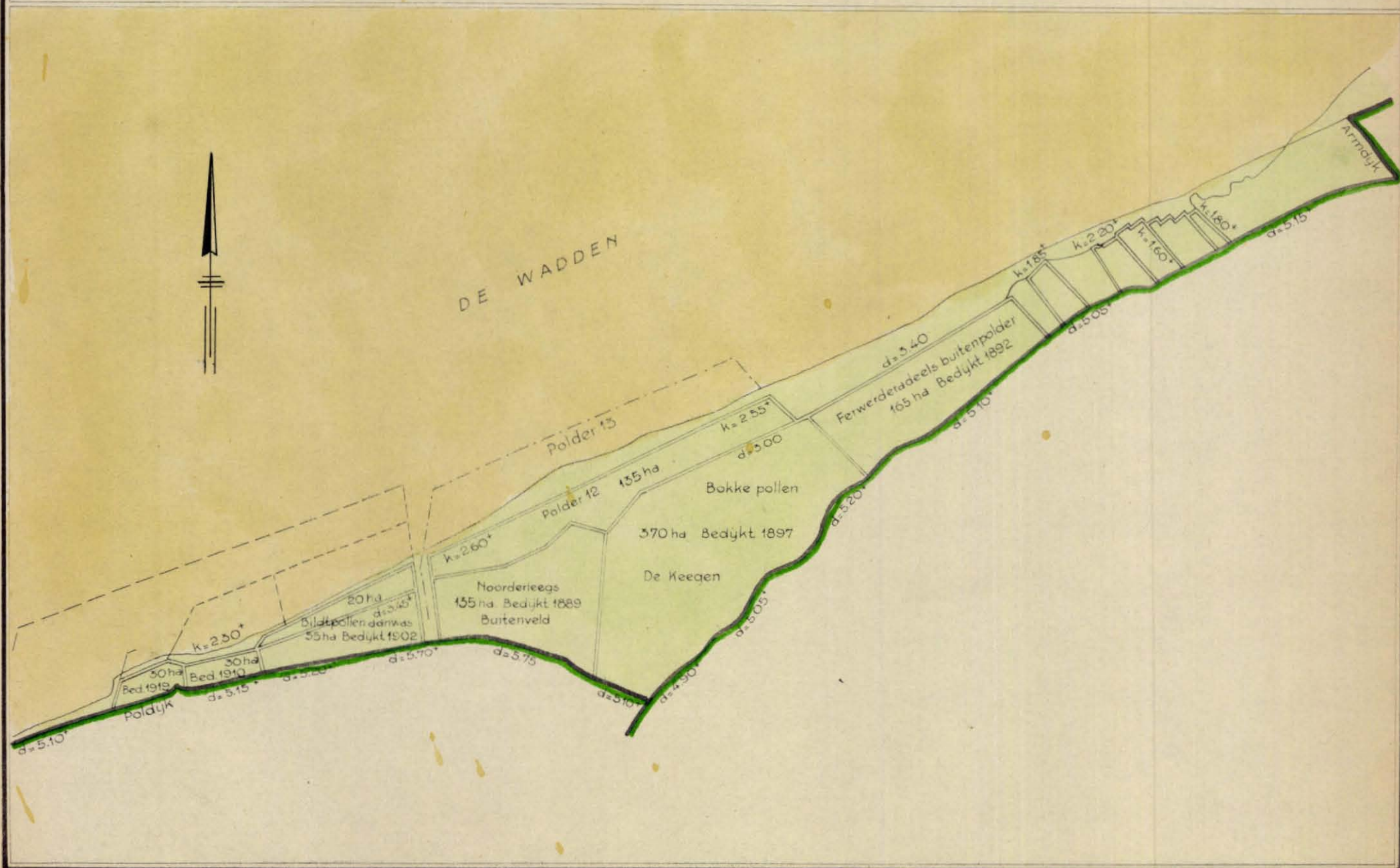
PLANTENBESTAND OP DE KWELDER VAN HET NOORDERLEEGS BUITENVELD

RAPPORT № 111

VERTICALE VERSPREIDING VAN DE BELANGRIJKSTE DER VOORKOMENDE SOORTEN. IN CM. T.O.V. N.A.P.

WATERSTANDEN IN CM. T.O.V. N.A.P.

RAPPORT : Alg. 111.

R 189.

L.A.A.E. van Eerde. De landsaanwinning van het Noorderleegs Buitenveld.
1943. 28 blz. 10 bijlagen.

Het Noorderleeg is een van de jongste aanslibbingen in de voormalige mond van de Middellzee. De laatste dijk dateert van 1600, doch er achter kwamen vele kaden. De laatste is van 1909.

Deze kade werd gedeeltelijk op het rauwe slik aangelegd, een experiment, dat met het oog op de "bekleingsmethode", welke thans aan de orde is gesteld (zie rapport Alg. 97) van waarde is. De proef van 1909 kan als goed gelukt worden beschouwd. Achter de kade van 1909 werd direct met greppelen begonnen om nieuwe kwelder te doen aanwassen.

Het Noorderleeg wordt geëxploiteerd door een maatschappij. Uit heel Friesland stuurt men er het jonge vee; ong. 1000 runderen en 1500 schapen.

Het plantenbestand bestaat grotendeels uit de normale kwelder-flora. In 1925 werden met spartina proeven genomen, die tot de oudste en beste behoren in N.W.-Europa. De planten werden uit Engeland ingevoerd (400 per 1-ton zak) en men plantte hen op 50 cm onderlinge afstand bij groepen van 200 op het zeekraal-niveau. Aanvankelijk dreigde de plant niet te kunnen aanslaan, doch na 3 jaren werd kiemkrachtig zaad verkregen, terwijl de planten ook uitlopers gingen maken. De schapen moesten ervan geweerd worden, omdat die de planten opraten. In 1930 werden proeven genomen met zaad. Dat kwam verrassend goed op (als een roggeveld), doch in de daarop volgende winter gingen de jonge planten te niet. Men had op te laag niveau gezaaid; op hoger niveau ging het goed, doch daar hebben zij weinig nut, omdat er voldoende andere planten groeien. In 1933 werden proeven genomen met het poten van kluiten spartina. Dit gelukte ook op betrekkelijk laag terrein. De beste resultaten werden verkregen met nog niet uitgelopen pollen, dus in het vroege voorjaar. Als veevoeder heeft spartina grote waarde.

De zonering der planten wordt eveneens door schrijver bestudeerd. Enkele cm's hoogteverschil van de bodem veroorzaakt soms een geheel nieuwe zonering. De planten zijn zeer afhankelijk van de frequentie en de duur der overspoelingen en in mindere mate ook van de grondsoort.

Beweiding verarmt het aantal plantensoorten sterk. De aeratie is op de eigenlijke kwelder veel dieper dan op het aanwassende gedeelte. Schrijver wijst nog op het voordeel van het inpolderen van rauwe slikken. Bij de in 1924 bedijkte Carel Coenraadpolder (Dollard) werd eveneens met goed resultaat een stuk rauw slik ingedijkt.

Als definitie van "rijpe" kwelder wordt gegeven: een kwelder, waarop een gesloten kweldergraszode aanwezig is. Deze definitie wordt thans algemeen aenvaard. Zij heeft betrekking op een betrekkelijk laag bodemoppervlak.

In 30 jaren tijd heeft men hier achter de kade van 1909 een flink terrein gewonnen, het is in die tijd ongeveer 1 m opgehoogd. Greppeling met inschakeling van biologische processen bleek weer een groot succes. De kosten per ha kwelder bedroegen fl. 946. Hierbij is geen samengestelde interest berekend, omdat iedere ha kwelder onmiddellijk gebruikt wordt. De opbrengst van de kwelder bedroeg gedurende 17 achtereenvolgende jaren ca. fl. 40.- per ha.

Gemeend wordt, dat men in gebieden, waar uitsluitend akkerbouw wordt bedreven, eerder tot bedijking zal worden overgegaan dan in de veeteeltstroken.

(Opmerking: Nochtans is het grote buitendijkse gebied, dat uit niets anders dan groenland bestaat, hier zeker rijp voor bedijking en de bewoners en de Mij. het Noorderleeg staan daar geenszins afwijzend tegenover. v.v.)